

Teslan tenhoa ja tehoa

Koulussa kiltisti ja kuuliaisesti läksynsä tehneet tuntevat teslansa. Serbialaisperäisen fyysikon Nicola Teslan mukaan nimetty tesla (lyhenne T) on SI-järjestelmän johdannaisyksikkö, joka kuvaa magneettivuon tiheyttä. Ilmiöstä on aika vaikea tehdä havainnollista rautalankamallia. Kaikenlaiset sähkövempaimet, etenkin -moottorit tarvitsevat toimiakseen omat teslansa.

Tämä Nicola Tesla oli kummallinen heppu. Amerikassa asuessaan hän irrotti autostaan moottorin, asensi sen paikalle sähkömoottorin, joitakin radioputkia ja muita sähkövempaita. Autossa ei ollut mitään sähkölähteitä. Sitten hänen sanotaan körötelleen vehkeellä jopa 90 mailin tuntinopeutta. Teslan mukaan energia tuli eetteristä, jossa sitä on määrättömästi.

Myytin mukaan fyysikko Tesla keksi siis jo 1930-luvun alussa sähköauton. Sen todellinen toimintaperiaate on jäänyt arvoitukseksi. Tesla purki lopulta kärrynsä eikä kertonut siitä sen enempää.

Mikäpä olisikaan siis luonnollisempi nimi sähköautolle kuin Tesla. Pari amerikkalaista pelipelotonta perusti Piilaaksossa sähköautofirman. Teslan juju on alusta pitäen perustunut patentoituun akkutekniikkaan, jonka saloja on viimeaikoina alettu vähän raottaa.

Tesla on edistyskellinen auto. Se tarjoaa muita merkkejä pidemmän ajomatkan. Tesla on kallis. Viime vuonna autoja toimitettiin jo yli 50 tuhatta, ja Suomessakin niitä rekisteröitiin lähes 150. Tesla Motors tekee vielä kovasti tappiota, ja rahoittajien pinna on kovilla. Saksalaisen Daimler AG:n ryhtyminen omistajaksi toi toivoa.

Sähköautoja mainostetaan näkyvästi nollapäästöillä. Näinhän asia ei tietenkään ole. Sähköntuotanto ei ole läheskään päästötöntä.

Naapurikunnassamme Raaseporissa on myös tekeillä erikoinen sähköauto Toroidion 1MW. Mallimerkintä kertoo hurjasta tehosta. Toistaiseksi auto on ehtinyt vasta Monacon autonäyttelyyn ruhtinas Albertin koeistuttavaksi.

Kaverini voitti arpajaisissa Teslan käyttöönsä viikonlopuksi. Ehdotin, että hän sompailisi esikaupungista tänne pelipaikoille. Komeuden voisi parkkeerata joksikin aikaa murjuni eteen naapureiden mielenkiinnon herättämiseksi.

Näin tehtiin. Vaalea menevän näköinen kärry lähestyi. Ei kuulunut muuta kuin renkaiden vienoa rahinaa hiekkaisella asfaltilla. Kesän puhtailla teillä saattaa syntyä vaaratilanteita äänettömyyden takia. Viranomaisten on kai määrättävä pakolliset pillit sähköautoihin.

Teslaa tutkittiin porukalla. Ei pakoputkia. Konepellin alta paljastuu suurehko matkatavaratila, ja takana on vielä suurempi, Moottoreista ja akuista ei näy jälkeäkään. Jostakin lampun alta paljastuu latausaukko. Myös sisätilat huokuvat sähköä. Infotaulu on telkkarin kokoinen. Se näyttää teknistä tietoa, karttaa, takakameran kuvaa ja ties mitä. Kai siitä näkyy teeveekin.

Ja sitten baanalle. Vain renkaiden vaimea rahina kuuluu. Toisin kuin ottomoottori, sähkömoottori pystyy antamaan koko ajan suurinta vääntömomenttiaan, mistä seuraa etenkin pienillä nopeuksilla hirvittävä kiihtyvyys. Kaasupoljinta nostettaessa auto jarruttaa tehokkaasti ja ottaa samalla liike-energiaa talteen kuten formuloissa.

Valtakunnanjulkkis Sarasvuo tuskastui ensimmäiseen Teslaansa, koska se ei vienyt perille. Ikävän julkisuuden välttämiseksi autoliike antoi hänelle uuden, tuoreempaa mallia. Jari mainitsi haastattelussaan, että sähköauton pieni toimintasäde ei oikeastaan haittaa. Jos täytyy lähteä kauemmas, voi soittaa vaikka tuntemattomalle tyypille ja tarjota väliaikaista autonvaihtoa. Kuka tahansa suostuu.

pajen